

S. M.

Z prac Prezydium NRA

Palestra 32/3(363), 120-122

1988

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

adw. Andrzej Bąkowski
adw. Stanisław Mikke.

§ 7

Do Komisji d/s Wybicia „Medalu Jubileuszowego” powołani zostają:

adw. Witold Antoniewski — przewodniczący **
adw. Leszek Frączak
adw. Bohdan Oziemski.

§ 8

Do Komisji d/s Uroczystości Jubileuszowych powołani zostają:

adw. Przemysław Helsztyński — przewodniczący
adw. Bohdan Hryniewicz
adw. Andrzej Tomaszewski.

§ 9

W razie potrzeby kierownicy komisji mogą w porozumieniu z przewodniczącym komitetu zaprosić do współpracy innych kolegów.

§ 10

Przewodniczący Komitetu składa co dwa miesiące Prezydium NRA sprawozdania z przebiegu prac przygotowawczych do obchodów 70-lecia Adwokatury Polskiej, przy czym pierwsze sprawozdanie złoży do końca stycznia 1988 r.

§ 11

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

B. Z PRAC PREZYDIUM NRA

1.

Wystąpienie do Rzecznika Praw Obywatelskich

Stosownie do art. 1 ust. 1 prawa o adwokaturze z 1982 r. adwokatura polska jest powołana nie tylko do udzielania indywidualnej pomocy prawnej i innym podmiotom prawnym, ale również do współdziałania w ochro-

** Na posiedzeniu Prezydium NRA w dn. 27.I.1988 r. adw. Witold Antoniewski złożył rezygnację z pełnienia funkcji Przewodniczącego Zespołu d/s Wybicia Medalu Jubileuszowego. Jego funkcję Prezydium powierzyło adw. Andrzejowi Kozaneckiemu.

nie praw obywateli oraz ukształtowaniu i stosowaniu prawa w PRL.

Ten przepis rangi ustawowej stał się legitymacją dla Prezydium NRA do podjęcia środków prawnych dotyczących pozbawienia obywateli — właścicieli nieruchomości na obszarze m.st. Warszawy należnych im odszkodowań za tzw. komunalizację gruntów, dokonaną na mocy dekretu z 26 października 1945 r. (Dz.U. Nr 50, poz. 279). Przyrzeczone właścicielom w tym dekreście odszkodowanie (art. 7 i 8) nie zostało im wypłacone (przewidziano emisję papierów wartościowych) w okresie minionych przeszło 40 lat. Sprawa ta dotyczy wielu tysięcy obywateli. Co gorsza, ustawodawca w uchwalonej w dniu 29 kwietnia 1985 r. ustawie o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości (Dz.U. Nr 22, poz. 99) zamieścił przepis (art. 89 ust. 1), według którego z dniem wejścia w życie tej ustawy (1.VIII.1985 r.) wygasły prawa do odszkodowania za przejęte przez Państwo grunty, budynki i inne części składowe nieruchomości przewidziane w art. 7 ust. 4 i 5 i art. 8 wspomnianego wyżej dekretu.

W świetle takiego stanu rzeczy Prezydium NRA uznało za konieczne zwrócić się do powołanego przez Sejm 19 listopada 1987 r. Rzecznika Praw Obywatelskich na podstawie ustawy z 15 lipca 1987 r. (Dz.U. Nr 21, poz. 123) — z wnioskiem o usunięcie jawnego naruszenia prawa.

We wniosku do Rzecznika z dnia 10 grudnia 1987 r. Prezydium NRA wskazało, że jest nie do utrzymania naruszenie w sposób jaskrawy zasad praworządności i konstytucyjnych gwarancji w omawianej materii przez organy państwowe. Nie jest po prostu możliwe utrzymanie takiego stanu, godzącego jawnie w autorytet i wiarygodność władzy państwowej, proklamującej w oficjalnych wystąpieniach konieczność przestrzegania zasad sprawiedliwości i praworządności.

W konkluzji Prezydium NRA na podstawie art. 7 ust. 2 i art. 14 ust. 2 ustawy o Rzeczniku Praw Obywatelskich zgłosiło wniosek do Rzecznika prof. dr Ewy Łętowskiej o wystąpienie do Trybunału Konstytucyjnego w celu spowodowania wydania przez Trybunał orzeczenia stwierdzającego, że:

1) trwająca nadal zwłoka w wydaniu rozporządzenia przewidzianego w art. 9 ust. 3 nie uchylonego dekretu z 26.X.1945 r. stanowi wieloletnie naruszenie ust. 8 Konstytucji PRL;

2) uchwalony przez Sejm art. 89 ust. 1 w ustawie z 29.IV.1985 r. o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości jest niezgodny z art. 5, 17, 18 i 67 ust. 2 Konstytucji PRL i jako taki powinien być uchylony bądź zmieniony w kierunku przywrócenia praw do odszkodowania za przejęte przez Państwo nieruchomości warszawskie, zagwarantowanych w cyt. wyżej dekreście z 26.X.1945 r.;

3) bezzwłoczne usunięcie rażących uchybień w stanowionym prawie jest niezbędne dla zapewnienia spójności systemu prawnego PRL i poczucia praworządności oraz zachowania praw obywateli.

Dopuszczenie do dalszego przewlekania tej sprawy jest tak ze względów społecznych jak i politycznych w pełni niepożądane.

Prezydium NRA dołączyło do wniosku obszerne dossier, przedstawiające

szczegółową analizę prawną i zbiór publikacji w omawianej sprawie.

Na marginesie można dodać, że w październiku 1987 r. Przewodniczący Rady Narodowej m.st. Warszawy przekazał w tej samej sprawie Przewodniczącemu Rady Państwa uchwałę tejże Rady Narodowej o spowodowanie zmiany artykułu 89 ust. 1 ustawy z 1985 r. o gospodarce terenami i wywłaszczaniu nieruchomości, jako krzywdzącego zainteresowanych obywateli i naruszającego zasadę, że prawo nie działa wstecz.

S.M.

2.

Narada wicedziekanów i sekretarzy okręgowych rad adwokackich

W dniu 21 listopada 1987 r. w lokalu NRA odbyła się narada członków okręgowych rad adwokackich, mianowicie wicedziekanów i sekretarzy odpowiedzialnych za sprawy kadrowe. Przedmiotem narady były aktualne problemy związane z wpisami na listę adwokatów i aplikantów adwokackich, występowane o uzyskanie zgody na wykonywanie zawodu adwokata indywidualnie oraz omawiane aktualnego orzecznictwa SN i NSA w sprawach adwokackich.

Na naradę przybyło trzech dziekanów, dwudziestu sekretarzy (jedna z czterech osób nieobecnych przekazała usprawiedliwienie) oraz dziewięciu wicedziekanów.

Nie była reprezentowana Izba opolska, z której nadesłano usprawiedliwienie na piśmie.

Naradę zagał Prezes NRA, który nawiązał do treści swego wystąpienia przed Sądem Najwyższym na rozprawie związanej z zaskarżeniem przez Ministra Sprawiedliwości naszej uchwały kadrowej. Prezes NRA za punkt wyjścia naszego stanowiska w sprawach samorządu adwokackiego uznał konieczność czuwania nad zawodowym i etycznym poziomem kadr. Jeśli ta możliwość — stwierdził — zostanie nam odjęta, to nie mamy racji istnienia.

Po wystąpieniu Prezes NRA, kol. Andrzej Sandomierski omówił aktualne orzecznictwo SN i NSA w sprawach kadrowych.

Po referacie kol. Sandomierskiego wywiązała się żywa dyskusja. Wielu uczestników narady skierowało pytania związane z wątpliwościami dotyczącymi spraw kadrowych. Na pytania te wyczerpująco odpowiadał sekretarz NRA kol. S. Rymar.

Narada trwała ok. 5 godzin. Jej przebieg wykazał celowość i potrzebę odbywania co pewien czas tego rodzaju spotkań.